

TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ, ĐHQGHN
KHOA TÀI CHÍNH – NGÂN HÀNG

MÔN KINH TẾ HỌC TIỀN TỆ - NGÂN HÀNG

BÀI 1 - GIỚI THIỆU CHUNG VỀ MÔN HỌC

GVGD: TS. Nguyễn Anh Tuấn

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Những yêu cầu chính của chương

1. Nắm được đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học
2. Chức năng, cấu trúc và hoạt động của thị trường tài chính
3. Mối quan hệ giữa tài chính trực tiếp và tài chính gián tiếp
4. Nắm được nội dung khái niệm Lượng cung tiền. Phân biệt M1 và các khối tiền khác

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học

1. Đối tượng nghiên cứu:

❖ Sự vận động có tính thị trường của tiền

- + Sự vận động gắn liền với lãi suất
- + Lãi suất là giá của việc sử dụng tiền
- + Sự vận động gắn với sử dụng tiền có hiệu quả

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học

❖ Các thể chế tài chính:

1. Hệ thống ngân hàng
 - + NHTW và các NHTM
 - + Là trung gian tài chính quan trọng nhất
 - + Dòng vận động gián tiếp của tiền

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học

❖ Các thể chế tài chính:

2. Các trung gian tài chính khác:

+ Các tổ chức phi ngân hàng:

Các công ty bảo hiểm

Các công ty tài chính

Các quỹ tương trợ

.....

+ Sự giống và khác biệt với NHTM

+ Thúc đẩy dòng luân chuyển vốn

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học

❖ Các thể chế tài chính:

3. Thị trường tài chính:

- + Dòng vận động vốn trực tiếp
- + Thúc đẩy luân chuyển tiền tệ trong nền kinh tế
- + Hình thành lãi suất và giá chứng khoán
- + Quan hệ tác động với các TGTC

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Đối tượng, phạm vi và phương pháp nghiên cứu môn học

2. Phạm vi và phương pháp nghiên cứu:

- ❖ Tập trung sâu hơn vào hệ thống ngân hàng
- ❖ Phương pháp nghiên cứu:
 - + Tiếp cận thị trường
 - + Sử dụng công cụ đồ thị

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Khái niệm cung tiền

- + Cung tiền = Lượng tiền trong nền kinh tế = Lượng cung tiền
- + Là tổng tất cả các phương tiện thanh toán trong nền kinh tế
- + Khái niệm Tính lỏng = Tính thanh khoản (Tính thanh tiêu) của tài sản:
Khả năng chuyển hóa thành tiền mặt của một tài sản

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Khái niệm cung tiền

- ❖ Thành phần cung tiền:
 - + Tiền mặt
 - + Séc du lịch
 - + Tiền gửi khác có thể phát séc
 - + Tiền gửi tiết kiệm
 - .
 - .
 - + Trái phiếu
 - + Cổ phiếu

$$\text{Khối tiền } M1 = C + D$$

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

Khái niệm cung tiền

❖ Sự khác biệt về tính lỏng của các bộ phận cấu thành

❖ Sắp xếp các khối tiền:

Lỏng nhất: Khối tiền $M1 = C + D$

Kém lỏng hơn M1:

Khối tiền $M2 = M1 + \text{Tiền gửi TK}$

.....

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

CẤU TRÚC VÀ CHỨC NĂNG CỦA THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

1. Thị trường tài chính là gì?

+ Khái niệm chứng khoán:

Là những giấy tờ có giá

có thể mua bán được

+ Thị trường tài chính

là nơi diễn ra việc mua bán
các chứng khoán

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

CẤU TRÚC VÀ CHỨC NĂNG CỦA THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

2. Phân loại thị trường:

Tiêu chí phân loại:

❖ Thời gian:

+ Thị trường tiền tệ: là nơi mua bán các chứng khoán

có thời hạn ngắn < 1 năm

+ Thị trường vốn:

Là nơi mua bán các chứng khoán có thời hạn > 1 năm

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

CẤU TRÚC VÀ CHỨC NĂNG CỦA THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

2. Phân loại thị trường:

Tiêu chí phân loại:

- ❖ Tính chất hàng hoá:
 - + Phân biệt Trái phiếu và Cổ phiếu
 - + Thị trường Nợ: Hàng hóa mua bán là các chứng từ nợ
Vd: Trái phiếu
 - + Thị trường vốn cổ phần: Nơi diễn ra việc
mua bán các Cổ phiếu

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

CẤU TRÚC VÀ CHỨC NĂNG CỦA THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

2. Phân loại thị trường:

Tiêu chí phân loại:

❖ Phương thức phát hành:

+ Thị trường tài chính sơ cấp:

Nơi diễn ra việc mua bán các chứng khoán mới được phát hành lần đầu

+ Thị trường tài chính thứ cấp: Nơi diễn ra việc mua bán lại các chứng khoán đã phát hành trên TT sơ cấp

.....

TỔNG QUAN VỀ HỆ THỐNG TÀI CHÍNH

CẤU TRÚC VÀ CHỨC NĂNG CỦA THỊ TRƯỜNG TÀI CHÍNH

3. Các chức năng cơ bản:

1. Hình thành giá cả chứng khoán
2. Luân chuyển vốn trong nền kinh tế
3. Phân bổ và quản lý vốn có hiệu quả

...

Chú ý:

Phân biệt chức năng của TTTC sơ cấp và thứ cấp

KINH TẾ HỌC TIỀN TỆ- NGÂN HÀNG

CÁC VẤN ĐỀ THẢO LUẬN

- ❖ Dòng vận động vốn trực tiếp và gián tiếp (Sơ đồ về dòng luân chuyển vốn)
- ❖ Thước đo Cung tiền
- ❖ Quan hệ giữa TTTC sơ cấp và TTTC thứ cấp
- ❖ Ý nghĩa của việc nghiên cứu Cung tiền và các định chế tài chính

KINH TẾ HỌC TIỀN TỆ- NGÂN HÀNG

CÁC VẤN ĐỀ THẢO LUẬN

Dòng luân chuyển vốn trong nền kinh tế

